

Notitie

Referentienummer
318407.ehv.341.N001

Datum
3 februari 2012

Kenmerk
RVS

Betreft
Actualisatie natuurcompensatieplan Waalre-Noord Fase 1

1 Algemeen

De gemeente Waalre is voornemens woningbouw te realiseren ten noorden van de kern Waalre (Waalre-Noord, fase 1). Het gaat om het gebied tussen de huidige dorpsrand en de voormalige zandwinplas "de Meeris", ook wel bekend als het "gat van Waalre". De eventueel in het plangebied aanwezige natuurwaarden kunnen van invloed zijn op de toekomstige inrichting van het terrein. De aanwezige natuurwaarden zijn in een vroegtijdig stadium in beeld gebracht. Eind 2007 is een Flora- en faunascan uitgevoerd door Grontmij (Grontmij Nederland bv, Eindhoven, doc.nr. 238060.ehv.211.FF01WaalreNoord, rev. 01, d.d. 22 februari 2008). In het Natuurcompensatieplan Waalre-Noord, Fase 1 (Grontmij Nederland bv, Eindhoven, doc.nr. 247260.ehv.211.R002, d.d. 5 december 2008) zijn de effecten van de ingreep op de aanwezige natuurwaarden nader onderzocht.

In genoemde natuurcompensatieplan is vastgesteld dat de compensatie van natuur aan de orde is, omdat er bij uitvoering van het initiatief sprake is van aantasting van terreinen waarop gebiedsbescherming aan de orde is (EHS). Tevens is in het genoemde plan een concrete uitwerking gemaakt van de kwantitatief benodigde compensatieomvang. Er is een kwalitatieve toeslag op de natuurcompensatie bepaald. Tenslotte zijn in het natuurcompensatieplan locaties aangewezen waar de benodigde compensatie kan worden gerealiseerd.

Het natuurcompensatieplan uit 2008 behoeft inmiddels actualisatie omdat een wijziging in de begrenzing van de EHS is vastgesteld. Deze wijziging heeft ook betrekking op de EHS binnen het plangebied en in de onmiddellijke omgeving daarvan.

2 Doel

Het doel van deze notitie is een actueel inzicht te verschaffen in de benodigde natuurcompensatieomvang. Tevens zal worden aangegeven op welke locatie de compensatie zal worden gerealiseerd.

3 Verordening ruimte Noord-Brabant

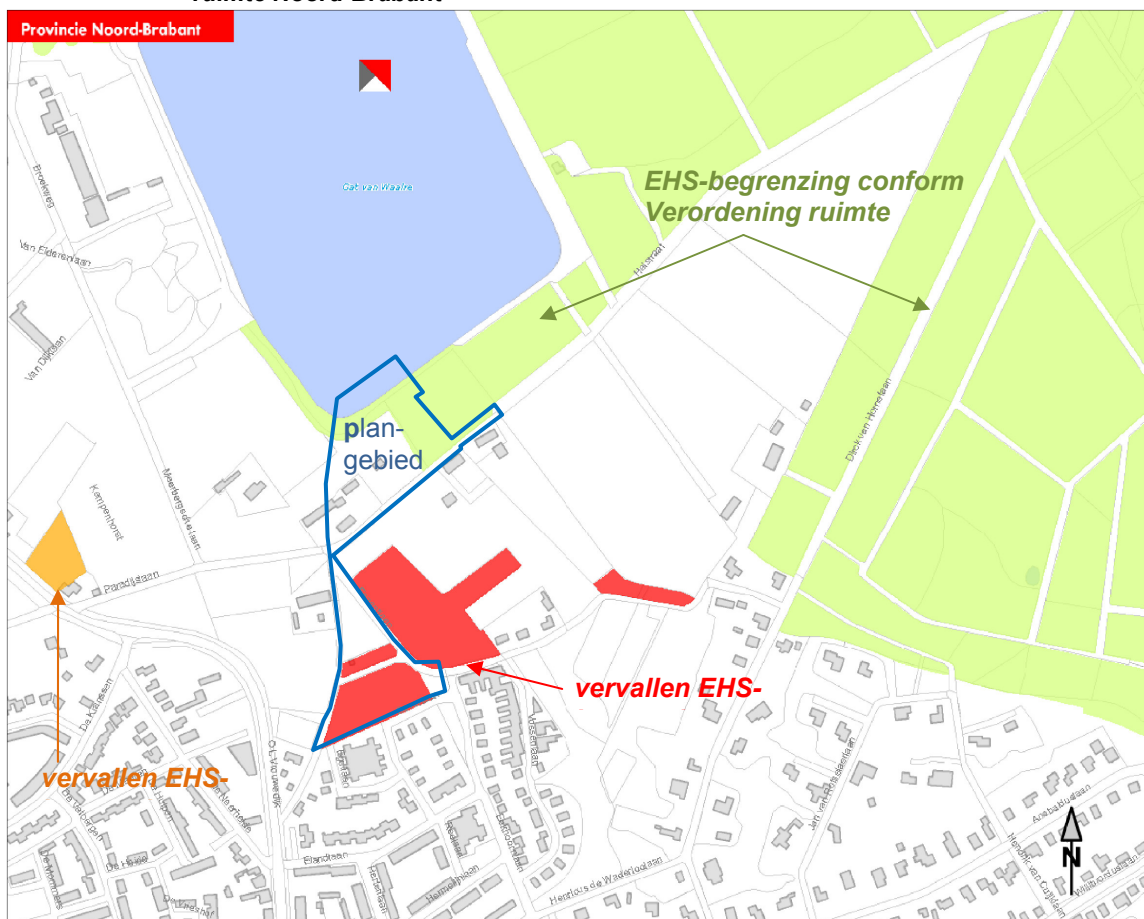
Algemeen

Provinciale Staten hebben op 17 december 2010 de Verordening ruimte Noord-Brabant vastgesteld. De verordening is op 1 maart 2011 in werking getreden. Deze planologische verordening stelt eisen aan door de gemeenten in Noord-Brabant op te stellen bestemmingsplannen, projectbesluiten en beheersverordeningen en vormt een toetsingskader voor bouwaanvragen die betrekking hebben op de intensieve veehouderij.

De verordening bevat regels ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit, stedelijke ontwikkeling, de ecologische hoofdstructuur, water, groenblauwe mantel, agrarische en niet-agrarische activiteiten buiten het bestaand stedelijk gebied.

De verordening stelt dat de ecologische hoofdstructuur (EHS) bestaat uit bestaande, gerealiseerde en nog niet gerealiseerde natuur. Daarnaast behoren ook ecologische verbinding zones tot de EHS. Voor de vaststelling van de verordening stemde de begrenzing van de EHS overeen met een landelijke uniforme indeling. De verordening ruimte Noord-Brabant sluit aan bij de gebiedsindeling in het Natuurbeheerplan van provincie Noord-Brabant. De begrenzing van de EHS is om een aantal uiteenlopende redenen gewijzigd (voortschrijdende inzichten). De GHS is geen onderdeel van de nieuwe Verordening ruimte en komt daarmee te vervallen.

Figuur 1 Begrenzing van het plangebied en de ligging van de EHS volgens de Verordening ruimte Noord-Brabant

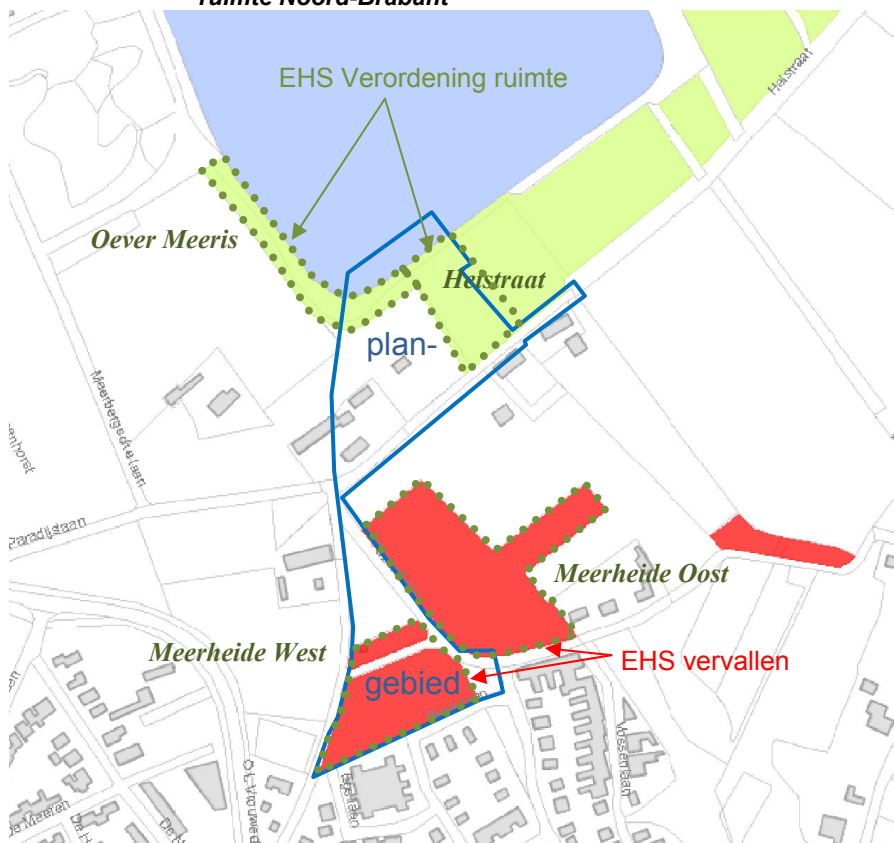
Waalre-Noord

In het plangebied is de begrenzing van de EHS eveneens gewijzigd (zie figuur 1). De kleine boskernen van Meerheide, langs de bestaande bebouwingsrand van Waalre maken door de vaststelling van de Verordening ruimte geen deel meer uit de EHS (reden: de objecten zijn te klein). De natuurcompensatieverplichting neemt in omvang af, omdat de compensatietoelag niet meer aan de orde is. De opstand valt nog wel onder de werkingssfeer van de Boswet.

4 Actualisatie natuurcompensatie

In het eerder opgestelde Natuurcompensatieplan Waalre-Noord, Fase 1 is de natuurcompensatie beschreven aan de hand van vier in de EHS onderscheiden deelgebieden, namelijk oever Meeris, Heistraat, Meerheide Oost en Meerheide West. De Verordening ruimte heeft voor deze deelgebieden de volgende uitwerking ten aanzien van de EHS.

Figuur 2 Begrenzing van vier deelgebieden ten opzichte van de EHS volgens Verordening ruimte Noord-Brabant

Oever Meeris

De situatie EHS is ongewijzigd. De zone heeft een oppervlakte van 4032 m². Het terrein zal in zijn geheel verdwijnen. De benodigde natuurcompensatie van Oever Meeris heeft inmiddels reeds plaatsgevonden.

Heistraat

De situatie EHS is ongewijzigd. Heistraat meet 3493 m². Dit bosgebied zal geheel worden geveld ten behoeve van de bouw van woningen.

Meerheide West en Meerheide Oost

De EHS-status van de bosgebied Meerheide West en Meerheide Oost is vervallen. Wel vallen de houtopstand mogelijk onder de werkingssfeer van de Boswet. Meerheide West is 14.004 m² groot, Meerheide Oost meet 6515 m². Natuurcompensatie is vanwege het vervallen van de EHS-status niet meer aan de orde.

In totaal wordt nog 3493m² EHS vernietigd.

Compensatieopgave in het kader van de EHS

Als gevolg van de voorgenomen planontwikkeling Waalre Noord gaat in totaal ongeveer 3493 m² bos verloren. Dit bos is begrensd in de EHS en heeft het natuurbeheertype “Droog bos met productie (N16.01)”.

Uitgangspunt in de provinciale beleidsregel natuurcompensatie is dat de netto oppervlakte EHS in Noord-Brabant niet kan afnemen. Concreet betekent dit dat elke vierkante meter EHS die verdwijnt gecompenseerd dient te worden. Daarnaast kent het compensatiebeginsel de zogenaamde kwaliteitstoeslag, welke wordt uitgedrukt in een extra te compenseren oppervlakte bovenop de netto oppervlakte EHS die verloren gaat. De kwaliteitstoeslag wordt bepaald aan de hand van de ontwikkelingstijd van de te compenseren natuur. Hiervoor worden vier categorieën gehanteerd (ontwikkeltijd 0-5 jaar, 5-25 jaar, 25-100 jaar en meer dan 100 jaar). De te compenseren EHS bestaat uit een bosperceel met een verschillende leeftijdsopbouw. De meest waardevolle delen van het plangebied hebben een ontwikkeltijd van circa 25 tot 100 jaar. De initiatiefnemer kiest er bewust voor om voor de volledige compensatieopgave als uitgangspunt te hanteren dat de ontwikkeltijd 25 tot 100 jaar is. Op die manier wordt de werkelijke aangetaste oppervlakte niet één op één gecompenseerd, maar komt het er 2/3 van het aantal aangetaste vierkante meters natuur extra op een andere locatie terug. In totaal bedraagt de compensatieopgave in het kader van de aantasting van de GHS/EHS dus $3493 \text{ m}^2 \times (1+2/3) = 5834 \text{ m}^2$.

5 Locatiekeuze compensatiegronden

De compensatie die voortvloeit uit de ontwikkeling van Waalre Noord wordt gerealiseerd binnen het landschapsplan (Landschapsplan de Groen Mantel, Grontmij september 2008). In dit plan wordt een robuuste natuurzone voorgesteld tussen Waalre en Eindhoven. Figuur 3 geeft een indruk van het landschapsplan. Het Landschapsplan Waalre noord biedt voldoende ruimte om de volledige natuurcompensatie voor Waalre Noord te realiseren.

In het bestemmingsplan Waalre-Noord, Heistraat-Noord en Bosvilla's (gemeente Waalre) zijn twee locaties aangeduid waar de natuurcompensatie wordt gerealiseerd. Deze locaties zijn bestemd als Natuur (N). De ligging van de percelen is weergegeven op figuur 3.

Figuur 3 **Ontwerp landschapsplan de Groene Mantel en twee compensatielocaties Waalre Noord (rode belijning)**

6 **Compensatie in relatie tot nabijheid A2/A67**

Nagenoeg de gehele natuurzone tussen Waalre en Eindhoven ligt in de invloedzone van de rijksweg A2/A67. De 50 dB(A) contour van de rijksweg ligt voorbij de noordelijke oever van de plas. Ondanks de invloedzone van de rijksweg is het van wezenlijk belang dat de robuuste natuurzone wordt gerealiseerd. Tevens is het gewenst dat de natuurcompensatie in het kader van Waalre-Noord een plek krijgt in deze natuurzone. Het gebied had in 2008 de status GHS, struweelgebied, wat impliceert dat het gebied ondanks de aanwezigheid van de verstorende snelweg toch zeer geschikt is voor struweelvogels. In de nieuwe Verordening ruimte is de voormalige GHS opgenomen in de Groenblauwe Mantel. Dit is in lijn met het natuurcompensatieplan de Groene Mantel.

De Beleidsregel natuurcompensatie van de provincie stelde in 2008 dat compensatie bij voorkeur plaats diende te vinden in de GHS omdat voor deze gebieden reeds een afweging is gemaakt en is bepaald dat er kansen liggen voor natuur. Zoals in 2008 besproken met bureau natuur van de provincie, behoort natuurcompensatie gelegen binnen de invloedzone van de rijksweg in dit specifieke geval tot de mogelijkheden, indien kan worden gesteld dat de beoogde ecotopen en doelsoorten goed tot ontwikkeling kunnen komen.

7 **Inrichting- en beheervoorstel**

De compensatielocaties worden ingeplant met inheems loofbos. Dit bos wordt gedomineerd door soorten zoals Zomereik, Berk, Linde en Beuk. De bossen hebben goed ontwikkelde zoomvegetatie van kleine bomen en struiken, het bos vloeit als het ware over in het omliggende meer open gebied.

Het gebied wordt beheerd door de gemeente Waalre en zal meegenomen worden in het reguliere bosbeheer van het omliggende gebied waarvan de gemeente Waalre tevens eigenaar en beheerder is. De eerste jaren na aanplant zullen de jonge bomen beschermd worden tegen vreesdier en zal de kruidlaag regelmatig gemaaid worden. Na enkele jaren kan dit beheer gestopt worden en bestaat het beheer in principe uit niets doen.

8 Verzoek tot wijziging begrenzing Ecologische Hoofdstructuur

Om de bouw van woningen conform het stedenbouwkundig plan Waalre-Noord Fase 1 mogelijk te maken is het noodzakelijk een verzoek tot wijziging van de EHS in te dienen bij de Provincie Noord-Brabant. De Verordening Ruimte Noord-Brabant 2011 biedt hiervoor verschillende mogelijkheden. In het kader van de ontwikkeling van Waalre-Noord wordt gebruik gemaakt van artikel 4.7; *Wijziging van de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur op verzoek met toepassing van het nee-tenzij principe.*

De toetsing aan het nee-tenzij principe heeft reeds plaats gevonden in het Natuurcompensatieplan Waalre-Noord, Fase 1 (Grontmij Nederland bv, Eindhoven, doc.nr. 247260.ehv.211.R002, d.d. 5 december 2008, pagina 27 en 28). Hieruit blijkt dat de ontwikkeling voldoet aan de voorwaarden die gesteld worden in artikel 4.7 van de Verordening Ruimte.

In artikel 4.11 van de Verordening Ruimte worden een aantal regels gesteld aan het compensatieplan, hieronder wordt voor de relevante punten aangegeven op welke manier er wordt voldaan aan deze regels. De voorgestelde compensatie voldoet aan alle gestelde regels.

Een compensatieplan omvat ten minste:

a. het netto verlies aan ecologische waarden en kenmerken dat optreedt;
zie Natuurcompensatieplan 2008 en p 3 van deze notitie.

b. de wijze waarop het netto verlies, genoemd onder a, wordt gecompenseerd;

zie Natuurcompensatieplan 2008 en p 4 van deze notitie.

c. de ruimtelijke begrenzing van het te compenseren gebied en de compensatie;
zie Natuurcompensatieplan 2008 en deze notitie.

d. de kwaliteit en kwantiteit van de compensatie;
zie Natuurcompensatieplan 2008 en deze notitie.

e. de termijn van uitvoering;

De natuurcompensatie wordt uitgevoerd binnen 5 jaar na start van de werkzaamheden waarvoor gecompenseerd wordt. De aanleg van de natuurcompensatie is gepland voor 2014.

f. de inhoud en realisatie van de voorgenomen mitigerende en compenserende maatregelen;
zie Natuurcompensatieplan 2008 en deze notitie.

g. een beschrijving van het reguliere beheer en het ontwikkelingsbeheer, een en ander onder toepassing van artikel 4.12.

zie Natuurcompensatieplan 2008 en deze notitie.

Het compensatieplan wordt opgenomen als onlosmakelijk onderdeel van een bestemmingsplan, als bedoeld in artikel 4.2, vierde lid en artikel 4.6, tweede lid.

Hieraan wordt voldaan op het moment dat het bestemmingsplan Waalre-Noord, Heistraat-Noord en Bosvilla's (gemeente Waalre) wordt vastgesteld.

Voorwaarden voor Compensatie (Artikel 4.12):

a. vindt plaats aansluitend aan of nabij het aangetaste gebied, met dien verstande dat een duurzame situatie ontstaat;

zie Natuurcompensatieplan 2008.

b. vindt plaats door realisering van kwalitatief gelijkwaardige waarden of fysieke compensatie op afstand van het gebied, indien fysieke compensatie aansluitend aan of nabij het gebied niet mogelijk is;

zie Natuurcompensatieplan 2008 en deze notitie.

c. kan plaatsvinden in de niet gerealiseerde delen van de ecologische hoofdstructuur.

Niet van toepassing, het betreft percelen buiten de EHS.

De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde areaal waarbij een toeslag op de omvang van het vernietigde areaal wordt berekend, zowel in oppervlak, als in budget, te onderscheiden in de volgende categorieën:

- a. natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
- b. tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
- c. tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
- d. bij een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer is maatwerk.

zie Natuurcompensatieplan 2008 en deze notitie.

De uitvoering van het compensatieplan start uiterlijk op het moment van voltooiing van de aantasting en wordt op zo kort mogelijke termijn daarna, doch uiterlijk binnen vijf jaar, afgerond. In de overeenkomst, bedoeld in artikel 4.11, vierde lid, kan hiervan, afhankelijk van de zwaarte van het compensatieplan, gemotiveerd worden afgeweken met een uitloop van ten hoogste tien jaar.

De natuurcompensatie wordt uitgevoerd binnen 5 jaar na start van de werkzaamheden waarvoor gecompenseerd wordt. De aanleg van de natuurcompensatie is gepland voor 2014.